

Toelichting op Beleidsregels Nadeelcompensatie bij het verleggen van kabels en leidingen gemeente Boxmeer

Inleiding

Met enige regelmaat komt het voor dat de gemeente bij de uitvoering van haar taken ter behartiging van het algemeen belang besluiten neemt, dan wel werken uitvoert of doet uitvoeren, waardoor één of meer burgers of bedrijven onevenredig zwaar worden benadeeld. Deze besluiten of feitelijke handelingen zijn rechtmatig. Toch kan er onder omstandigheden een verplichting tot vergoeden van schade ontstaan. Deze verplichting is gebaseerd op het rechtsbeginsel van "l'égalité devant les charges publiques" (gelijkheid van openbare lasten). Met Titel 4.5 Awb wordt beoogd een uniforme, wettelijke basis te scheppen voor nadeelcompensatie als gevolg van rechtmatig overheidshandelen. Relevant zijn regelingen op Rijksniveau (V&W) en afgeleide regelingen op provinciaal (IPO), regionaal (nutsbedrijven) en lokaal niveau (gemeentelijke verlegregelingen). Volgens het égalité-principe zou schade moeten worden vergoed aan iemand die in vergelijking met anderen onevenredig zwaar wordt getroffen: 'Indien een bestuursorgaan in de rechtmatige uitoefening van zijn publiekrechtelijke bevoegdheid of taak schade veroorzaakt die uitgaat boven het normale maatschappelijke risico en die een benadeelde in vergelijking met anderen onevenredig zwaar treft, kent het bestuursorgaan de benadeelde desgevraagd een vergoeding toe.'

Vanuit deze algemene regeling ten aanzien van nadeelcompensatie hebben de onderhavige beleidsregels specifiek betrekking op nadeelcompensatie bij het (moeten) verleggen van kabels of leidingen door een netbeheerder, zoals die in de AVOI gedefinieerd is. Indien blijkt dat een netbeheerder als gevolg van een besluit van het college tot intrekking of wijziging van een vergunning, dan wel van een andere rechtmatige uitoefening door of namens het college van een aan het publiekrecht ontleende bevoegdheid of taak, dan wel als gevolg van de oprichting van gebouwen of uitvoering van werken door de gemeente, en de hieraan verbonden aanwijzing tot verleggen van een kabel of leiding, schade lijdt of zal lijden, die redelijkerwijs niet of niet geheel tot het normale (bedrijfs)risico kan worden gerekend, wordt hij belanghebbende en kent het college hem, op zijn verzoek, een vergoeding toe met inachtneming van deze regeling. Dit vloeit voort uit het bepaalde in artikel 4:126 lid 1 Awb en de toepasselijkheid van de AVOI.

Titel 4.5 van de wet impliceert dat er altijd een aanvraag moet worden gedaan, en geeft regels over termijnen, maar doet geen uitspraken over welke schade onevenredig is en in welke mate die dan vergoed zou moeten worden. In de memorie van toelichting bij het wetsvoorstel is aangegeven dat concretisering van het wettelijke kader plaats kan vinden via 'interpreterende beleidsregels', waarin de gemeente aangeeft volgens welk beleid men zal handelen bij een aanvraag. De Beleidsregels geven invulling aan deze wettelijke ruimte. In het kader van de actualisering van beleid en afspraken op het gebied van kabels en leidingen in de openbare ondergrond, heeft de gemeente Boxmeer in samenwerking met de gemeente Boekel deze Beleidsregels ontwikkeld, die lokaal, maar uniform, worden vastgesteld. De Beleidsregels geven invulling aan wat lokaal verstaan wordt onder de schade die uitgaat boven het normale maatschappelijke risico en vertaalt dat in concrete vergoedingsnormen. Bij die normering is aangesloten bij de standaardregelingen van Verkeer en Waterstaat (NKL 1999 en de Overeenkomst 1999) en bij daarvan afgeleide regionale regelingen. Voorts heeft analyse van lokale regelingen plaatsgevonden en heeft matching met de Wet Nadeelcompensatie plaatsgevonden. Het college is krachtens artikel 4:81 Awb bevoegd tot het vaststellen van beleidsregels met betrekking tot een haar toekomstige of onder haar verantwoordelijkheid uitgeoefende bevoegdheid. Met deze Beleidsregels wordt beoogd een regeling in het leven te roepen op grond waarvan netbeheerders voldoende zekerheid wordt verschaft op welke wijze een verzoek om nadeelcompensatie kan worden ingediend en volgens welke normen het eventuele nadeel dat niet ten laste van de benadeelde behoort te blijven, zal worden vergoed. De regeling roept geen nieuwe aansprakelijkheden in het leven, die naar de huidige stand van het recht niet reeds bestaan.

De regeling is gebaseerd op de binnen de gemeente te voorziene planningshorizon. De gemeente gaat er vanuit dat de gemeente zelf binnen 5 jaar na het verlenen van een vergunning voor het leggen van een leiding in openbare ruimte geen werkzaamheden uitvoert, die verlegging van een leiding noodzakelijk maakt. Na deze 5 jaar wordt een periode van 10 jaar gehanteerd, waarbij het bedrag van nadeelcompensatie trapsgewijs wordt afgebouwd van 80% naar 0%.

Toelichting Beleidsregels Nadeelcompensatie bij het verleggen van kabels en leidingen

Deze termijnen zijn mede gebaseerd op adviezen van de commissie Burgering en op de in de verlegregelingen van het Rijk gehanteerde termijnen, die algemeen als redelijk worden beschouwd. Bovendien is het niet wenselijk een langere termijn vast te stellen. Voor de gemeente is het al lastig genoeg te voorspellen hoe de openbare ruimte over 15 jaar eruit zal zien. De ontwikkelingen volgen elkaar in een steeds sneller tempo op. Bovendien hebben alle overheden te maken met mondigere burgers, bedrijven, instellingen en lobbygroepen die via inspraak hun eigen stempel op de openbare ruimte proberen achter te laten. Geen vergoeding wordt dus toegekend voor schade die moet worden beschouwd als het gevolg van een normale maatschappelijke ontwikkeling of die behoort tot het normaal maatschappelijk risico van de belanghebbende, dit conform artikel 4:126 lid 1 Awb. De voornoemde regeling inclusief voorzienbaarheidsperiode en afbouw van vergoedingspercentage in relatie tot de verstreken vergunde liggingsperiode zijn een invulling van het normaal maatschappelijk risico, zoals de gemeente dat hiermee eenduidig naar partijen toe redelijkerwijs invult. Dat risico is in de eerste periode van 5 jaren feitelijk 0%, maar in de periode daarna, tot en met het 15^e jaar, wordt dat risico hoger en wordt gefaseerd een lager percentage van de totale schade vergoed.

Vergoeding wordt evenmin toegekend voor zover een schadeverzoek op grond van een andere specifieke bepaling van een wet in formele zin in aanmerking komt, of uit andere hoofde voldoende is of kon worden verzekerd, dit conform art. 4:126 lid 2, onderdeel d, Awb.

De inrichting van de openbare ruimte vindt steeds vaker plaats op basis van "incidenten" die een grote weerslag op de inrichting van de ondergrondse infrastructuur hebben. Naast de dynamiek van de individualisering en privatisering van de openbare ruimte, hebben de gemeenten steeds meer te kampen met een schaarste aan geschikte ondergrondse ruimte voor de aanleg of uitbreiding van netwerken. Verder moet worden opgemerkt dat de leidingen veelal om niet liggen, zodat een verschuiving van het risico van de kosten van verlegging na de genoemde termijnen in beginsel niet meer dan redelijk is.

Kanttekening: ingevolge artikel 3:4, tweede lid Awb mogen de voor één of meer belanghebbenden nadelige gevolgen van een besluit niet onevenredig zijn in verhouding tot de met dat besluit te dienen doelen. Aan dat artikel komt, naast de beleidsregel, een zelfstandige betekenis toe. Bij grootschalige projecten is de gemeente gehouden te onderzoeken hoeveel de door de verlegging te lijden schade bedraagt en daarna te beoordelen voor wiens risico die schade moet komen en of sprake is van onevenredige schade, die al dan niet voor vergoeding in aanmerking komt (Rb. Rotterdam 7 juli 2011, LJN BR3406). Om het aantal verleggingen te beperken is de verplichting opgenomen dat de gemeente bij gebiedsontwikkeling in een zo vroeg mogelijk stadium in contact treedt met de belanghebbenden. Zeker indien duidelijk is dat de uitvoering van een ontwerp of plan voor het te ontwikkelen gebied belemmerd zou kunnen worden door de aanwezigheid van leidingen is het geen overbodige luxe om gezamenlijk met de belanghebbenden naar goede en betaalbare alternatieven te zoeken.

Hoofdstuk 1 Algemene bepalingen

Artikel 1 Definities

In de Beleidsregels worden begrippen gebruikt die in de AVOI (en nadere regels zoals het Handboek Kabels en Leidingen) zijn gedefinieerd. Expliciet wordt daarnaar verwezen. Vanwege de specifieke aard van deze Beleidsregels is een definitie van het begrip Schade toegevoegd.

Artikel 2 Werkingsfeer

Dit artikel is bedoeld om de reikwijdte van de regeling vast te stellen. Het gaat hierbij om de functionele reikwijdte.

De regeling is niet van toepassing op kabels die vallen onder de werking van de Telecommunicatiewet (hierna 'Tw'), omdat het verleggen van die kabels en het eventueel vergoeden van de daarmee gepaard gaande kosten expliciet in de Tw is geregeld. De Tw gaat in artikel 5.8 uit van het adagium "liggen om niet, verleggen om niet".

Toelichting Beleidsregels Nadeelcompensatie bij het verleggen van kabels en leidingen

Consequentie hiervan is dat als er verlegd moet worden, dit ook om niet moet. Het verleggen van kabels die vallen onder de werking van de Tw behoort in principe tot het maatschappelijk risico van de telecommunicatieaanbieder, al zijn in de jurisprudentie daarop inmiddels nuances aangebracht. De regeling is evenmin van toepassing op kabels en leidingen in eigendom bij de gemeente. Voorbeelden van deze laatste categorie zijn rioleringleidingen, drainageleidingen en verkeersregelinstallaties.

Voor zover een onteigeningsprocedure wordt gevolgd, bepaalt de Onteigeningswet dat een schadeloosstelling wordt betaald. Artikel 40 van die wet bepaalt dat de schadeloosstelling een volledige vergoeding betreft van de schade die de eigenaar rechtstreeks en noodzakelijk door het verlies van zijn zaak lijdt. Dat geldt ook voor kabels en leidingen die als gevolg van een onteigeningsprocedure moeten worden verlegd. In het vergoeden van nadeel als gevolg van het verleggen van kabels en leidingen die buiten de weg liggen is derhalve reeds voorzien. Ligt een leiding op basis van eigendom of een ander zakelijk recht, dan wel op grond van een gedoogplicht waarop de Belemmeringenwet Privaatrecht van toepassing is, dan wordt de vergoeding van de verlegging ook op basis van de principes van de Onteigeningswet bepaald.

Hoofdstuk II Nadeelcompensatie

Artikel 3 Nadeelcompensatie en schade algemeen

De omvang van de nadeelcompensatie is afhankelijk van het schadebedrag. Het schadebedrag dient inzichtelijk te worden gemaakt aan de hand van de verschillende kostenposten. Geen vergoeding wordt toegekend voor zover de schade moet worden toegerekend aan het eigen handelen of nalaten van de netbeheerder.

Bij de bepaling van de nadeelcompensatie is sprake van een berekening op basis van werkelijke kosten: de kosten die direct toegerekend kunnen worden aan de verlegging van de leiding. Kabels en leidingen worden beschouwd als niet verhandelbare objecten en hebben geen economische waarde in die zin. Ook is van belang dat de verlegging gerealiseerd moet worden op basis van een technisch adequaat alternatief tegen de maatschappelijk laagste kosten ten opzichte van de meest voor de hand liggende variant. De netbeheerder en de gemeente ondervinden geen nadeel van de gekozen oplossing. De meest voor de hand liggende variant is een verlegging van de leiding ter plaatse van de probleemlocatie. Denkbaar is echter, dat één van de partijen gebaat is bij een andere oplossing. Dit is bijvoorbeeld het geval indien de situatie ter plaatse van het uit te voeren werk zo ingewikkeld is, dat de belanghebbende er de voorkeur aan geeft - ook uit een oogpunt van efficiënt beheer - de leidingen gedeeltelijk te verplaatsen dan wel andere maatregelen te treffen buiten de grenzen van het uit te voeren werk. In principe dient te worden gekozen voor dit laatst genoemde, meest aantrekkelijke alternatief, tenzij de andere partij ten gevolge daarvan in een slechtere positie komt te verkeren dan het geval zou zijn geweest bij verlegging ter plaatse van de probleemlocatie. Partijen kunnen dan nadere afspraken maken over de schadeverdeling. Dit kan bijvoorbeeld het geval zijn indien een leiding over een grotere lengte wordt verlegd dan bij een oplossing op de probleemlocatie. Voor de netbeheerder kan dit nadeliger uitpakken. Als bij een verlegging de netbeheerder de gelegenheid benut om bijvoorbeeld de capaciteit te laten toenemen of andere kwantificeerbare voordelen heeft komen de kosten ervan niet in aanmerking voor vergoeding. Ook de kosten van het rijden van een leiding worden niet vergoed.

In Bijlage 1 worden de 4 onderscheiden kostensoorten nader benoemd en uitgewerkt (waarbij de Beleidsregels aangeven dat deze categorisering nagestreefd wordt, en slechts bij te onderbouwen uitzondering andere kostensoorten ook worden meegenomen).

Kosten van ontwerp en begeleiding

De gemeente hanteert voor de kostenpost van ontwerp en begeleiding een vast percentage van de kostenposten uitvoering, materiaal en in en uit bedrijf nemen. De percentages voor het bepalen van de kosten van ontwerp en begeleiding zijn vastgesteld op basis van ervaring. Er is een ander percentage voor projecten waarvan de som van de kostenposten materiaal, uitvoering en in en uit bedrijf nemen meer bedraagt dan € 20.000,00.

Toelichting Beleidsregels Nadeelcompensatie bij het verleggen van kabels en leidingen

Kosten van uit- en in bedrijfstellen

Tijdelijke voorzieningen van operationele aard zijn voorzieningen die benodigd zijn om de levering tijdens de uitvoering van een verlegging te waarborgen. Voorbeelden zijn extra kosten van personele aard ten behoeve van bedrijfsvoering en hulpmiddelen zoals watertanks, gasflessen en noodaggregaten.

Uitvoeringskosten

Kosten van civieltechnische, bouwkundige en installatietechnische werkzaamheden zijn bijvoorbeeld werkputten en ondersteuning. Alle tijdelijke voorzieningen van fysieke aard die nodig zijn tijdens de bouw vallen onder de uitvoeringskosten. Onder tijdelijke voorzieningen van fysieke aard worden alle tijdelijke fysieke leidingverbindingen verstaan die de belanghebbende moet aanleggen en later buiten bedrijf moet stellen. Deze kosten houden nauw verband met de noodzakelijke continuïteit van het bedrijfsproces van de belanghebbende. Het betreffen voorzieningen die worden opgeheven zodra de definitieve verlegging is gerealiseerd. De kosten die de aannemer moet maken om de leiding uit de grond te halen vallen onder uitvoeringskosten. Ook het opslaan in hanteerbare stukken en het transport op de bouwlocatie zijn uitvoeringskosten. De kosten samenhangend met de uitvoering van het verwijderen van verlaten leidingen vallen eveneens onder uitvoeringskosten. De kosten voor de afvoer van vrijgekomen materialen naar een tijdelijk werkterrein behoren tot de uitvoeringskosten.

Materiaalkosten

Onder materiaalkosten worden in elk geval verstaan kosten van leidingcomponenten, kosten van elektrotechnische, werktuigbouwkundige en civieltechnische materialen, alsmede kosten van bouwmaterialen, alsmede kosten van bouwmaterialen bestemd voor gebouwen waarin delen van leidingsystemen worden ondergebracht. Transportkosten en stortkosten van vrijgekomen leidingen vanaf de bouwlocatie naar de stort of verwerkingslocatie behoren tot de materiaalkosten (behalve de stortkosten ingeval de leiding asbesthoudende stoffen bevat, daarbij in aanmerking genomen dat deze kosten bij vervanging van de leiding op eigen initiatief ook ten laste komen van de belanghebbende). De materiaalkosten van constructieve en/of bijzondere voorzieningen die worden veroorzaakt door eisen van derden (en niet door gemeente) vallen onder de materiaalkosten. De materiaalkosten van constructieve en/of bijzondere voorzieningen die worden veroorzaakt door eisen van gemeente vallen onder de uitvoeringskosten.

Artikel 4 Normaal maatschappelijk risico en hoogte nadeelcompensatie

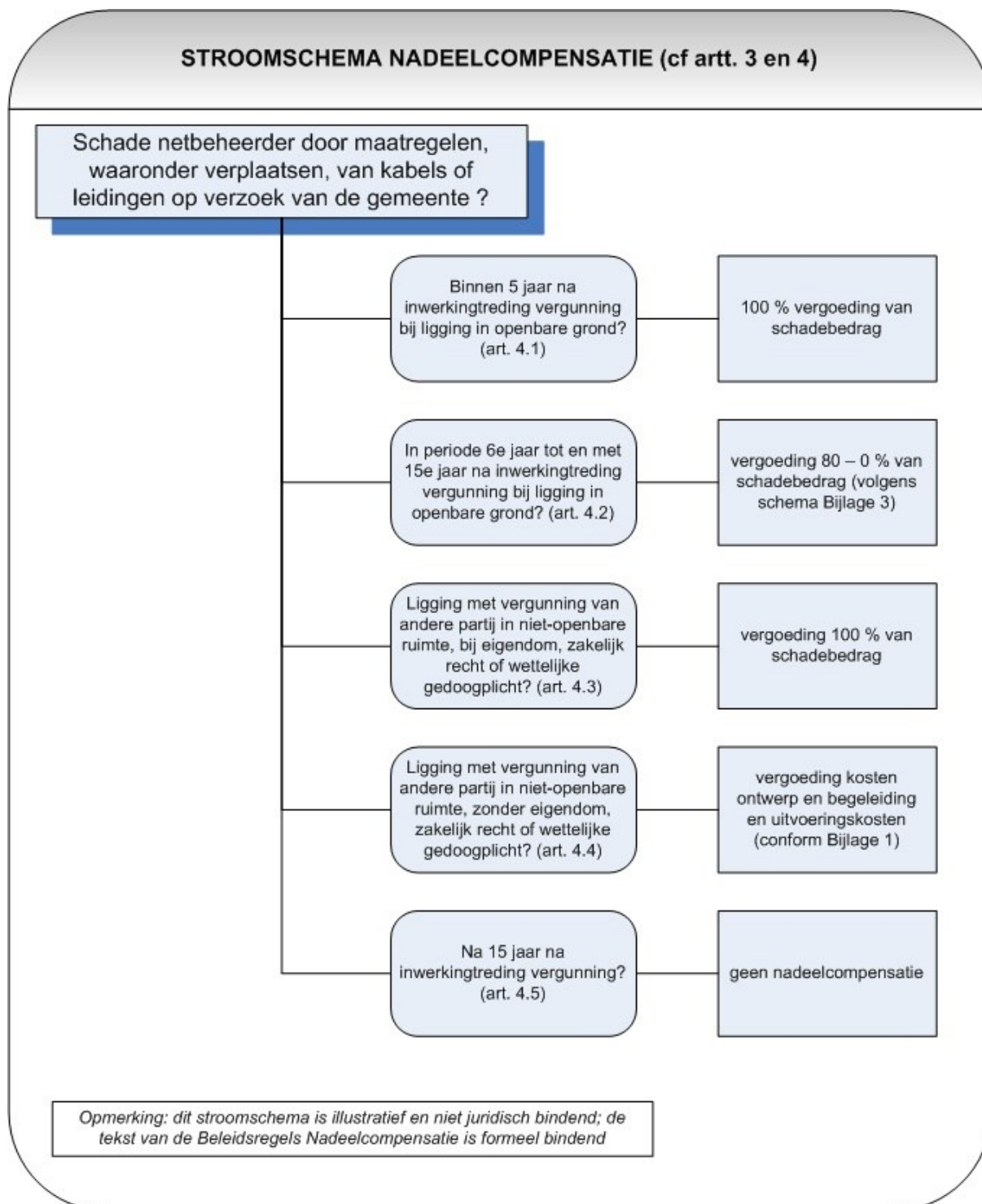
Als het college van de gemeente het besluit neemt om een aanwijzing te geven tot het verleggen van een kabel of leiding, en dit leidt voor de netbeheerder tot schade die redelijkerwijs niet of niet geheel tot het normale bedrijfsrisico mag worden gerekend, dan kan de netbeheerder om nadeelcompensatie verzoeken. Op basis van deze regeling wordt bepaald of nadeelcompensatie toegekend wordt of niet en hoe hoog het bedrag is dat wordt uitgekeerd. Bij het benoemen van deze kostenposten is aangesloten op de NKL '99 en de gerelateerde Overeenkomst op Rijksniveau. De bedoelde aanwijzing is het verzoek, als bedoeld in de AVOI, van de gemeente aan de netbeheerder tot verlegging/verplaatsing of verwijdering van kabels en of leidingen, verbonden aan een besluit tot wijziging of intrekking door de gemeente van de vergunning voor de huidige ligging.

Voor de vaststelling van de periode waarover nog nadeelcompensatie plaatsvindt is voor de overheid in beginsel de voorzienbaarheid het uitgangspunt. Degene die om niet kabels en leidingen legt in openbare gronden van de gemeente, moet ermee rekening houden dat er op enig moment wijzigingen optreden in de bestemming of het gebruik van die gronden. Om die reden is het redelijk dat naarmate de kabels of leidingen er langer liggen, de toe te kennen tegemoetkoming in hoogte afneemt, tot deze, na verloop van 15 jaar op 0 wordt gesteld. Dit is het normale maatschappelijke risico dat op de belanghebbende rust. De gemeente heeft ervoor gekozen om op dit punt aan te sluiten op de NKL '99 en volgt met deze systematiek zoals die in vele andere landelijke, regionale en lokale regelingen inmiddels is vastgelegd en erkend. In bijlage 3 is aan de hand van tabellen het schadevergoedingsregime opgenomen voor leidingen die onder de werkingssfeer van dit artikel vallen.

De periode van vijf jaren is de periode waarin redelijkerwijs voor de gemeente voorzienbaar is dat werken in de openbare ruimte plaats zullen vinden. De termijn begint vanaf het moment van inwerkingtreding van de vergunning.

Toelichting Beleidsregels Nadeelcompensatie bij het verleggen van kabels en leidingen

De termijn vanaf vijf tot en met vijftien jaren is de periode waarin de voorzienbaarheid steeds minder wordt. Werkzaamheden binnen de openbare ruimte van de gemeente zijn niet te voorzien op een termijn van vijftien jaren of langer. Als een vergunning 16 jaar of langer geleden is afgegeven zal geen nadeelcompensatie worden uitgekeerd. De kosten voor verlegging worden in dat geval volledig tot het bedrijfsrisico van de netbeheerder gerekend.

Indien de kabel of leiding van de netbeheerder verlegd, verwijderd of aangepast moet worden en niet in openbare ruimte ligt, is er - anders dan bij het schadeveroorzakend handelen als hiervoor bedoeld - geen sprake van het wijzigen of intrekken van een vergunning door de gemeente.

Toelichting Beleidsregels Nadeelcompensatie bij het verleggen van kabels en leidingen

De schade die hier bedoeld wordt, zal in de meeste gevallen veroorzaakt worden door activiteiten van (in dit geval de gemeente) buiten (of met consequenties buiten) het door de gemeente beheerde openbare grondgebied. De gehanteerde systematiek voor deze buiten het door de gemeente beheerde openbare grondgebied gelegen kabels en leidingen, is ontleend aan zowel de landelijke regeling NKL 1999 (waar gesproken werd over de categorie 'buitenleidingen' als bijv. aan de provinciale Regeling Nadeelcompensatie Wegen Noord-Brabant 2012 (welke weer afgeleid was van het IPO-model), evenals een aantal lokale regelingen.

We onderscheiden de situaties dat sprake is van ligging van een leiding in grond die in eigendom is van belanghebbende zelf, ligging met een zakelijk recht of met een recht krachtens de Belemmeringenwet Privaatrecht (BP) enerzijds en overige rechtsposities anderzijds. Het onderscheid wordt gemaakt in aansluiting op de Overeenkomst inzake verleggingen van kabels en leidingen buiten beheersgebied (OKL) op rijksniveau. Ingevolge het onteigeningsrecht kan aanspraak worden gemaakt op volledige schadeloosstelling in geval een leiding ligt in grond die in eigendom is van de netbeheerder, ingeval er een zakelijk recht rust op de leiding of een BP-gedoopte bestaat. Voor de bepaling van de hoogte van de nadeelcompensatie is aangesloten bij de Onteigeningswet: dat honderd procent (100%) van het schadebedrag vergoed zal worden. Indien de kabel of leiding niet in openbare ruimte ligt, maar op basis van een andere rechtspositie, dan bestaat de nadeelcompensatie uit de kosten van ontwerp en begeleiding en uitvoeringskosten. De materiaalkosten en de kosten van uit en in bedrijfstellen worden niet vergoed.

Artikel 5 Algemene bepalingen bij de vaststelling van de vergoeding

Conform het bepaalde in de AVOI moeten partijen rekening houden met de wederzijdse belangen bijvoorbeeld bij de technische oplossing of de keuze van het tracé. De verlegging moet gerealiseerd worden op basis van een technisch adequaat alternatief dat tegen de maatschappelijk laagste kosten gerealiseerd kan worden. Indien vanwege het werk sprake is van meerdere verleggingen, is op de eerste en tweede verlegging deze Beleidsregel van toepassing en komen de kosten van de overige verleggingen ten laste van de gemeente. Bedoeld worden meerdere verleggingen op dezelfde locatie in een bepaalde periode van dezelfde leiding.

Als een vergunning verleend wordt voor het leggen van een leiding op een locatie waarvan de gemeente vermoedt dat de leiding binnen een te benoemen periode (bijvoorbeeld 5 jaren) verlegd zal moeten worden als gevolg van de uitvoering van werkzaamheden en in de vergunning daartoe een bepaling is opgenomen, dan zal geen nadeelcompensatie worden gegeven. De netbeheerder heeft immers bij vergunningverlening kennis genomen van de werkzaamheden, en toch de leiding in dat gebied aangelegd. Daarmee heeft de netbeheerder een risico genomen dat niet door de gemeente gedragen dient te worden; en hiermee is sprake van risico-aanvaarding door de netbeheerder, en daarmee invulling van artikel 6:126 lid 1 sub a BW.

Na een verzoek tot het nemen van maatregelen geldt ook een uiterste termijn (conform de AVOI) voor het uitvoeren van die maatregelen. In dat licht is het niet werkbaar dat de omvang van eventuele nadeelcompensatie pas duidelijk wordt bij het mogelijk veel later indienen van een aanvraag door de netbeheerder. Daartoe is voorzien, in een door de netbeheerder uit te brengen offerte met een raming van de kosten conform de eisen van deze beleidsregels van het te verwachten schadebedrag en de te verwachten nadeelcompensatie daarvan. Deze offerte kan uitdrukkelijk worden verzocht door het college, maar wordt anders door de netbeheerder uit eigen beweging na een verzoek om maatregelen uitgebracht.

De nadeelcompensatie kan bepaald worden op basis van een vaste prijs of op basis van voor- en nacalculatie. Verrekening van nadeelcompensatie op basis van een vaste prijs vindt plaats als blijkt dat het geraamde bedrag aan nadeelcompensatie lager is dan €2.000,--. Wanneer de begroting (offerte) van de geraamde kosten lager is dan €2.000,-- wordt deze raming dus als vaststaand beschouwd en als nadeelcompensatie uitgekeerd. Het voordeel van een vaste prijs ligt in de lagere kosten als gevolg van minder administratieve handelingen, geen onderhandelingen over definitieve nadeelcompensatie en minder controle. In andere situaties geldt in principe verrekening op basis van voor- en nacalculatie en waarbij de offerte als voorcalculatie geldt.

Als blijkt dat een te verplaatsen/verleggen/verwijderen kabel of leiding niet conform de vergunning is aangelegd, kan worden besloten geen tegemoetkoming toe te kennen. Dit vloeit voort uit het bepaalde in art. 4:126 lid 2 Awb.

Hoofdstuk III Bepalingen over schadeveroorzakende voornemens

Artikel 6 Aanvraag voor vaststelling nadeelcompensatie

Een netbeheerder dient zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk binnen drie jaren na het moment van verleggen van een leiding, een aanvraag voor vaststelling van nadeelcompensatie conform deze regeling in bij het college. Het college wijst een aanvraag af indien deze na de genoemde termijn ingediend wordt. Dit is conform de wettelijke regeling zoals vastgelegd in artikel 4:131 Awb. De praktijk is veelal zo dat al in een eerder stadium, gelijktijdig met het verzoek tot het nemen van maatregelen, waaronder het verplaatsen, de gemeente verzoekt om een offerte van de te maken kosten, dit mede om de totale projectkosten te kunnen ramen. Art. 5, derde lid, voorziet daartoe in de offerte van de netbeheerder, welke geldt als voorcalculatie, mede ook om de besluitvorming en de realisatie binnen de in de AVOI vastgelegde uiterste termijnen mogelijk te maken. Het formulier in Bijlage 2 bevat de kostenspecificatie; de aanvraag zelf moet voldoen aan de eisen van artikel 4:127 Awb. De gemeente heeft de mogelijkheid een standaardaanvraagformulier voor te schrijven, conform artikel 4:4 Awb. Doelstelling is dat dit formulier ook gebruikt wordt, maar het niet gebruiken ervan leidt formeel niet tot niet-ontvankelijkheid. De door de gemeente gewenste informatie zoals aangeduid op het standaardformulier moet wel beschikbaar worden gesteld.

De datum van het verleggen is het moment waarop een belanghebbende de schade kan bepalen, en dat moment (en niet zozeer de aanwijzing van de gemeente) is bepalend voor het ingaan van de termijn waarbinnen belanghebbende een verzoek om nadeelcompensatie kan indienen. Hoewel de termijn voor de indiening van een verzoek om nadeelcompensatie 3 jaar bedraagt, althans zo is bepaald ter invulling van de ruimte die art. 4:131 Awb biedt, verwacht de gemeente dat dit in de praktijk, onder andere in verband met de afsluiting van projectbudgetten, zo spoedig mogelijk zal gebeuren. Indien de aanvraag niet wordt ingediend binnen de gestelde termijn is deze niet-ontvankelijk. Ter invulling van de discretionaire bevoegdheid van het college is bepaald dat na de bepaalde indientermin een aanvraag wordt afgewezen.

Om tot een beslissing te kunnen komen op de aanvraag, zijn meer gegevens noodzakelijk dan in artikel 4:2 van de Algemene wet bestuursrecht als minimum opgesomd is. De aanduiding van de aard en de omvang van de schade en de specificatie van het schadebedrag dienen bepaald te worden op basis van te onderscheiden kostenposten gebruikmakend van de bijlage. De netbeheerder zal zelf de periode moeten aantonen van de ligging van de leiding op die locatie. In beginsel zal dit plaatsvinden met een vergunning of schriftelijke toestemming. Indien een vergunning ontbreekt wordt gerekend vanaf de datum waarop de kabel of leiding volgens de registratie van de netbeheerder in bedrijf is genomen. Indien niet kan worden aangetoond op welke datum vergunning de kabel of leiding in bedrijf is genomen, wordt er van uit gegaan dat de betreffende leiding langer dan 15 jaar aanwezig is.

Nadat de netbeheerder de informatie heeft verstrekt, zal de gemeente doorgaans overgaan tot het intrekken van de vergunning op basis waarvan de leiding ligt (zie de AVOI). Het intrekken leidt tot de noodzaak om een leiding te verleggen. De netbeheerder doet dit in eigen beheer. Het college neemt binnen acht weken na ontvangst van de aanvraag een besluit. Dit is de redelijke termijn zoals aangegeven in art. 4:13 en art. 4:130 Awb. Deze termijn, evenals de mogelijkheid tot verdaging of aanhouding, is in de wet opgenomen. Artikel 4:5 Awb is onverkort van toepassing.

Verskillende soorten besluiten zijn mogelijk:

- de aanvraag niet ontvankelijk verklaren, indien deze is ingediend na de genoemde termijn;
- de aanvraag buiten behandeling laten indien deze naar het oordeel van het college niet of onvoldoende is onderbouwd, en nadat de netbeheerder in de gelegenheid is gesteld dit verzuim te herstellen binnen vier weken nadat het verzuim kenbaar is gemaakt aan de netbeheerder;
- de aanvraag in handen stellen van een adviseur of adviescommissie;
- de aanvraag geheel of gedeeltelijk toekennen;
- de aanvraag gemotiveerd afwijzen.

Het college kan, conform artikel 4:5 Awb het verstrekken van nadere informatie door de netbeheerder verlangen als het dit noodzakelijk acht voor de beoordeling van de aanvraag.

De aanvraag wordt niet in behandeling genomen als dit meer dan 3 jaar nadat door het college een aanwijzing is gegeven aan de netbeheerder voor het verleggen van een leiding wordt ingediend.

Toelichting Beleidsregels Nadeelcompensatie bij het verleggen van kabels en leidingen

Het verzoek kan kennelijk ongegrond verklaard worden als de verlegging, verwijdering of aanpassing aan de leiding van belanghebbende niet door de gemeente wordt veroorzaakt. Het verzoek kan geheel of gedeeltelijk toegekend worden of geheel afgewezen worden. Indien de aanvraag onvoldoende gegevens bevat voor een beoordeling van het verzoek om nadeelcompensatie of voor de vaststelling van het schadebedrag zal de netbeheerder 4 weken de gelegenheid krijgen om aanvullende informatie te verstrekken. De termijn van 8 weken na indiening van het verzoek om nadeelcompensatie waarbinnen het college een besluit neemt wordt opgeschort met ingang van de dag waarop aanvullende informatie wordt gevraagd. De gemeente kan de termijn eenmalig met een redelijke termijn verlengen, met een maximum van acht weken. Dit zal schriftelijk aan de netbeheerder worden medegedeeld.

Het besluit tot vaststelling van de nadeelcompensatie is een besluit in de zin van de Algemene wet bestuursrecht waarvoor mogelijkheden van bezwaar en beroep bestaan.

Conform de Awb kan het college besluiten om zich in bepaalde gevallen te laten bijstaan door een adviseur (zie afdeling 3.3 Awb) dan wel adviescommissie (zie art. 4:130 Awb). Deze algemene wettelijke regeling is niet specifiek verder uitgewerkt in deze Beleidsregels en blijft dus van algemene toepassing. Deskundigheid en onafhankelijkheid dienen aanwezig te zijn. Zo bepaalt art. 4:130 Awb dat de voorzitter, dan wel het enig lid, van de adviescommissie geen deel mag uitmaken van en niet werkzaam mag zijn onder verantwoordelijkheid van het bestuursorgaan. Als een adviseur of adviescommissie is ingeschakeld bepaalt de Awb (artikel 4:130) dat binnen 6 maanden na ontvangst van de aanvraag een beslissing moet worden genomen; de beslissing kan dan eenmaal voor ten hoogste 6 maanden worden verdaagd. Het uitgebrachte advies vormt in beginsel de basis voor het te nemen besluit, maar opgemerkt moet worden dat het college de bevoegdheid heeft om bij haar besluit gemotiveerd af te wijken van dat advies.

In geval van bundeling van werkzaamheden van verschillende belanghebbenden moeten de kosten worden verdeeld, direct aan belanghebbenden toe te delen kosten en gezamenlijke kosten. De direct toe te delen kosten zijn kosten van in- en uit bedrijf stellen en materiaalkosten exclusief de extra materialen die nodig zijn voor de gezamenlijke kruising. De gezamenlijke kosten zijn de uitvoeringskosten, ontwerp en begeleiding en de extra materialen die nodig zijn om gezamenlijk te kruisen. De verdeelsleutel voor de gezamenlijke kosten wordt bepaald op basis van de afzonderlijke fictieve kosten van uitvoering en ontwerp en begeleiding die zouden moeten worden gemaakt als elke belanghebbende afzonderlijk zou kruisen.

Artikel 7 Algemene bepalingen bij de vaststelling van de nadeelcompensatie

Geen specifieke toelichting

Artikel 8 Betaling nadeelcompensatie

Is de nadeelcompensatie definitief vastgesteld dan dient de netbeheerder voor de betaling daarvan een factuur in te dienen. Daarbij wordt onderscheid gemaakt tussen een bepaalde vaste prijs en vaststelling van de nadeelcompensatie via voor- en nacalculatie.

Hoofdstuk IV Slot- en overgangsbepalingen

Artikel 9 Inwerkingtreding

Geen specifieke toelichting.

Artikel 10 Citeertitel

Geen specifieke toelichting.